

BILTEN

DVE NEDELJE U SVETU ENERGETIKE

REMONT ili DORADA?

EU konsultacije o promenama oporezivanja energije

EU ETS: Usvojene tehničke izmene pravila aukcija

EU: Krediti za emisije CO2 rasipanje para

Kako ojačati predlog čiste energije?

Usvojeni planovi ograničenja zagađenja iz elektrana

Usporavanje obaveza energetske efikasnosti?

Nemačka je protiv promena načina provere emisija iz vozila

Obavezna solidarnost u isporukama gasa u EU

Sekretarijat Energetske zajednice dostavio komentare vezane za slučaj Gasprom

EU konsultacije o promenama oporezivanja energije

BRISSEL – Evropska komisija je zatražila mišljenje privatnog sektora vezano za promene politike oporezivanja energije u Evropskoj uniji. Generalni direktorat Evropske komisije za poresku i carinsku politiku razmatra određene tehničke aspekte EU zakonodavstva vezanih za poresku politiku u oblasti energije. Namera predloga je da modernizuje pravila u ovoj oblasti, počev od restrukturiranja oporezivanja energetske proizvoda, uklanjanja postojeće neravnoteže i distorzija u ovoj oblasti i podržavanja preko poreske politike opštih EU ciljeva vezanih za očuvanje čovjekove okoline i za oblast energije.

Ključna karakteristika predloga je da se energija oporezuje tako da reflektuje kako njene emisije CO₂, tako i njen sadržaj energije. Energetski porezi bili bi podijeljeni u te dvije komponente kako bi odredili ukupnu stopu oporezivanja goriva.

Predlog također pravi razliku između sektora obuhvaćenih EU sistemom trgovine emisijama i onih koji nisu njime obuhvaćeni, kako bi se izbeglo duplo oporezivanje.

EU ETS: Usvojene tehničke izmene pravila aukcija

BRISSEL - Komitet za klimatske promene podržao je 27. aprila predloge Evropske komisije (EK) za izmenu pravila u Regulativi o aukcijama dozvola za emisije gasova efekta staklene bašte, u susret aktiviranju Rezerve stabilizacije tržišta (MSR) dogovorenom za januar 2019. Ovo se prvenstveno odnosi na promene u određivanju kalendara aukcija, potrebnih zbog činjenice da se izvori naplata i izdavanja iz MSR-a odvijaju tokom 12-mesečnog ciklusa od septembra do avgusta, a kalendari za aukcije sastavljeni su za 12-mesečni ciklus kalendarske godine.

EK će sada dostaviti predlog izmena Regulative na saglasnost Evropskom parlamentu i Savetu Evrope. Ukoliko tu ne bude primedbi u naredna tri meseca, Komisija će usvojiti i objaviti Regulativu čime ona stupa na snagu, navodi se na portalu ovog izvršnog tela EU, ec.europa.eu.

EU: Krediti za emisije CO₂ rasipanje para

BRISSEL - Krediti za emisiju ugljendioksida prodati radi finansiranja projekata namenjenih smanjenju globalnog zagrevanja, gotovo nikada nisu ispunili svoje ciljeve smanjenja emisija CO₂, stoji u novom izveštaju urađenom za potrebe Evropske unije.

Tzv. karbon krediti, korišćeni u okviru jednog programa Ujedinjenih nacija, najčešće su završavali u projektima u kojima je preterivan njihov potencijal smanjenja emisija gasova efekta staklene bašte, navodi se u izveštaju koji su izradili stručnjaci **Oeko Instituta**. Autori preporučuju EU da smanji oslanjanje na ovu alatku u borbi za smanjenje emisija.

Dopunjene informacije o razmeni i korišćenju međunarodnih kredita u EU ETS sistemu

BRISEL – Ukupan broj do sada razmenjenih kredita na međunarodnom tržištu dozvola za emisije CO2 dostigao je 422,4 miliona od kako je razmena postala operativna u martu 2014, saopšteno je 2. maja iz Evropske komisije. To predstavlja povećanje od 11,6 miliona kredita u poređenju sa brojem objavljenim u novembru prošle godine. Od 1. aprila 2015., okviru EU sistema trgovine dozvolama (EU ETS) mogu biti razmenjeni samo krediti izdati vezano za smanjenje emisija u toku drugog perioda trgovine (Kyoto perioda) (tzv. CP2 krediti). ec.europa.eu

EU države usvojile planove većeg ograničenja zagađenja iz elektrana

BRISEL – Termoelektrane u Evropskoj uniji moraće da smanje količinu otrovnih materija koje emituju u atmosferu, u okviru novih pravila koje su krajem aprila usvojile zemlje članice EU, uz veliki aplauz iz krugova zaštitnika čovekove okoline. Odluka nameće oštrije limite za emisije azot oksida, sumpor dioksida, olova i drugih otrovnih čestica.

„Zagađeni vazduh je primarni ekološki uzročnik pre vremena smrti u Evropskoj Uniji,“ kazao je Enriko Brivio, portparol Evropske komisije. Velike termoelektrane imaju izuzetan udeo u zagađenju vazduha širom EU: 46% sumpor dioksida, 18% azot oksida, 39% olova i 4% prašine, dodao je on.

Neke od zemalja EU, poput Bugarske, izrazile su zabrinutost da bi nova pravila mogla obavezati vlasti da zatvore neke termoelektrane, što bi izazvalo rast cena električne energije. Brivio je međutim rekao da novi zakon ne zahteva zatvaranje elektrana u Bugarskoj. Nacionalne vlasti će biti u mogućnosti da koriste jedan izuzetak, u slučaju da mere izazovu neproporcionalni rast cena u odnosu na ekološke benefite, rekao je Brivio.

Striktnija ograničenja važiće za 2.900 velikih elektrana, uključujući termoelektrane na uglj, kao i treset, mazut i gas i moraće da se primene do 2021.

Evropski ekonomski i socijalni komitet: Kako ojačati predlog čiste energije?

BRISEL – Politika ubrzanja evropske energetske tranzicije zahteva realnije projekcije, bolje konsultacije sa potrošačima, i jasnija pravila o namerama Brisela da ojača ciljeve obnovljive energije, upozorilo je glavno EU telo za civilno društvo.

Evropski ekonomski i socijalni komitet (EESC) je izglasao pet opcija na prošlonedeljnoj plenarnoj sednici o tzv. Zimskom paketu Evropske komisije (EK) „Čista energija za sve Evropljane“.

EESC pri tom ukazuje na velike prepreke ostvarenju tog „dobrodošlog predloga“, posebno vezano za nastojanja EK da ima pravo nadzora nad nacionalnim energetskim i klimatskim planovima svake zemlje članice. „EESC je duboko zabrinut oko sposobnosti procesa upravljanja radi sprovođenja i dobijanja konkretnih rezultata,“ navodi se u zaključcima sastanka. Komitet ukazuje da postoji preveliki oslonac na konsultacije umesto uspostavljanja jasnih pravila.

Potrebna su dodatna razjašnjenja oko načina na koji EK može da traži od članica da preduzmu „potrebne mere“ u slučaju utvrđivanja mogućeg procepa, kako vezano za zacrtane, tako i implementirane nivoe, posebno vezano za ciljeve obnovljive energije i energetske efikasnosti, ocenio je Komitet. ec.europa.eu

Investitori ukazuju na finansijski rizik koji donose klimatske promene

LONDON – Prvi put većina najvećih svetskih investitora priznaje da postoje finansijski rizici od klimatskih promena, pokazuju rezultati velikog globalnog indeksnog rejtinga kako ulagači upravljaju takvim rizicima.

Međutim, uprkos tome vođ AODP (Asset Owner Disclosure Project) projekta, John Hewson, je upozorio da i dalje postoji „ogroman otpor“ upravljanju klimatskim rizicima. Istraživanje kojim je obuhvaćeno 500 najvećih investicionih fondova prvi put pokazuje da 50 najvećih među njima uzima u obzir finansijske rizike povezane sa klimatskim promenama.

Usporavanje obaveza energetske efikasnosti?

LA VALETA - Aktuelni predsedavajući EU, Malta, ostaje pri svojim predlozima da se ublaže predviđeni ciljevi vezani za obaveze uštede energije u Direktivi o energetskej efikasnosti (EED), uprkos protivljenja jednog bloka zemalja članica Unije.

Predlog teksta malteškog predsedništva je suprotan poziciji Evropskog parlamenta koji insistira na jačanju ovog cilja. Razblaživanje cilja energetske efikasnosti je preživelo pregovore, uprkos protivljenja nekoliko velikih zemalja članica, a bilo je praćeno i dodatnom konfuzijom vezanom za mogućnost biranja mera i uspostavljanje nacionalnih ciljeva za svaku članicu EU.

Član 7 EED je zamišljen tako da zemlje članice obezbede nove uštede u potrošnji energije u visini 1,5% ukupno potrošene energije svake godine. To se trenutno ne postiže jer je većina vlada koristila postojeće rupe u pravilu, što je rezultiralo prepolovljivanjem cilja na svega 0,75% godišnje. Tekst koji je predložilo predsedništvo bi shodno tome omogućio svođenje cilja na svega 0,7% godišnje, piše Reuters. Ovaj predlog bio je povučen 2015. posle neuspelih pregovora između EU zemalja članica i Saveta, podseća portal tax-news.com.

Trampovo „ne“ globalnom Cap-And-Trade planu

VASHINGTON – Administracija američkog predsednika Donalda Trampa saopštila je prošle nedelje da neće razmatrati korišćenje međunarodnog cap-and-trade (ograniči-i-trguj) programa kako bi ostvarila obećanje bivšeg predsednika Baraka Obame za smanjenje emisija gasova efekta staklene bašte u okviru Pariskog sporazuma o klimatskim promenama.

Američko ministarstvo spoljnih poslova iznelo je ovaj stav u redovnim odgovorima na pitanja drugih zemalja vezanim za multilateralne dogovore SAD, u ovom slučaju u okviru obaveza vezanih za Pariski sporazum.

Na pitanje Kine da li će Trampova administracija uzeti u obzir „mehanizam međunarodnog tržišta“ umesto strategije iz vremena Obame namenjene smanjenju emisija – iz administracije novog predsednika odgovoreno je sa „ne“. „Imaju li SAD bilo kakav plan ili preliminarna razmatranja korišćenja mehanizma međunarodnog tržišta radi prilagođavanja nedavnim promenama?“ postavila je Kina pitanje dostavljeno Vašingtonu preko UN. „Ako i dalje nema, kakve dodatne mere će razmotriti SAD radi postizanja cilja za 2020?“, glasilo je novo pitanje Kine.

„Odgovor na prvo pitanje je – ne. Što se tiče drugog pitanja, Administracija preispituje postojeću politiku i regulativu kroz prizmu jačanja američkog rasta i promovisanja zapošljavanja američkih radnika, pa neće podržati politike i regulative koje izazivaju suprotan efekat,“ glasilo je odgovor State departmenta.

Brisel počeo proces brisanja britanskih kompanija iz EU ugovora

BRISSEL - Evropska unija je zvanično počela sa brisanjem britanskih energetskih kompanija iz svojih ugovora, savetujući istovremeno firmama baziranim u Velikoj Britaniji da premeste svoja predstavništva na Kontinent.

U jednom internom dopisu, sa potpisima vodećih zvaničnika EU, u koji je imao uvod *Financial Times*, upozorava se EU osoblje da izbegava „nepotrebne dodatne komplikacije“ sa Britanijom dok se ta zemlja formalno ne povuče iz ovog bloka 2020. godine. U memorandumu se takođe apeluje na EU osoblje da podstiče privatni britanski biznis na pripremanje za „pravne posledice“ Brexit-a i razmotri opciju seljenja svojih predstavništava u EU kako bi bili u mogućnosti da nastave poslove na jedinstvenom tržištu.

Globalne banke premeštaju poslove iz Londona na Kontinent

LONDON - JPMorgan Chase planira da premesti stotine svojih bankara iz Londona u svoje kancelarije u Dublinu, Frankfurtu i Luksemburgu, kako bi posle Brexita zadržao lakši pristup jedinstvenom tržištu Evropske unije, rekao je za Bloomberg šef sektora za investicione bankarske poslove tog američkog finansijskog kolosa.

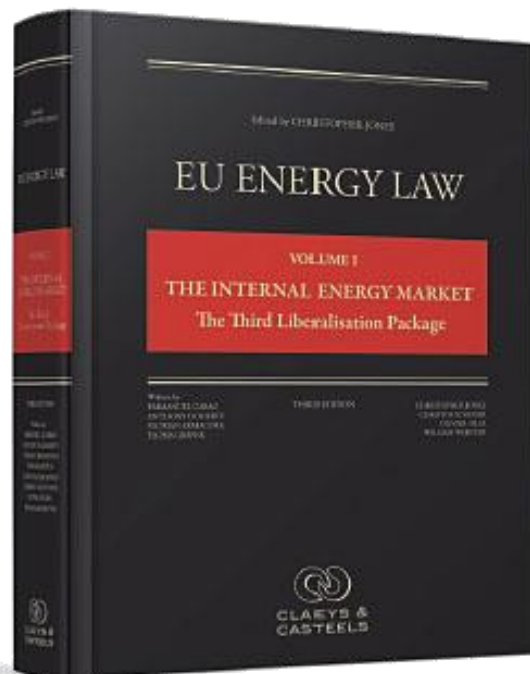
Deutsche Bank AG je prošle nedelje najavila da bi mogla izmestiti iz Londona njen staff od 4.000 ljudi, dok je britanski Barclays rekao da će kroz šest meseci aktivirati vanredni plan za Brexit. Najzad, Goldman Sachs je saopštio da će iduće godine verovatno početi da premešta poslove iz Londona.

Komisija zahteva od Mađarske puno sprovođenje Trećeg energetskog paketa

BRISSEL – Evropska komisija je formalno zatražila od Mađarske obezbedi tačnu implementaciju i primenu Direktive o električnoj energiji i Direktive o prirodnom gasu koje su deo Trećeg energetskog paketa i sadrže ključne i sadrže ključne zakonske odredbe koje omogućavaju pravilno funkcionisanje tržišta energije.

One uključuju pravila o razdvajanju operatora transportne mreže od snabdevača i proizvođača energije, jačanje nezavisnosti nacionalnih regulatora i odredbe koje donose benefite potrošačima.

Evropska komisija je utvrdila da je mađarska nedavno usvojila amandmane na svoje energetsko zakonodavstvo kojim se ugrožavaju prava tržišnih operatora na potpunu sudsku procenu odluka nacionalnog regulatora o mrežnim tarifama. ec.europa.eu

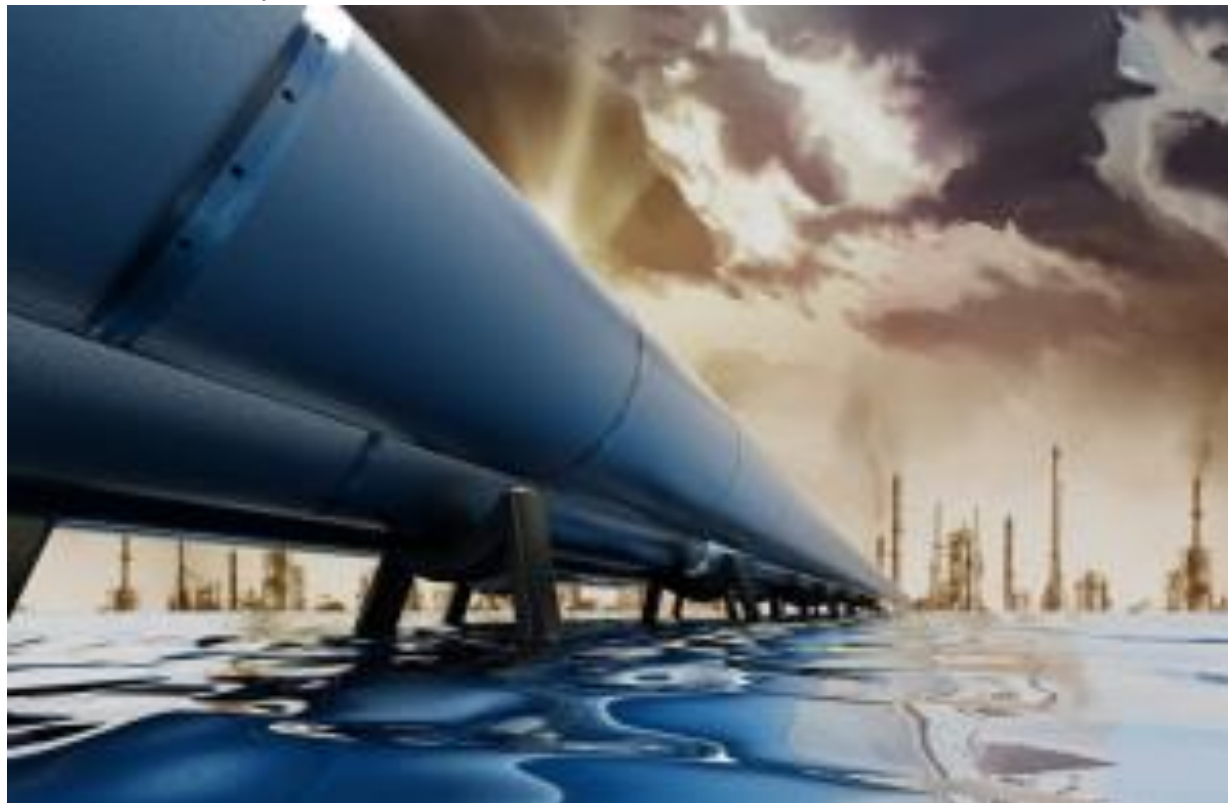

EU: Postupak protiv pet članica

BRISSEL – Evropska komisija je pokrenula pravne mere protiv zemalja članica – Rumunije, Slovenije, Belgije, Finske i Poljske – zbog neispunjenja svojih obaveza iz referentnih evropskih zakona u oblastima zaštite čovekove okoline u upravljanja otpadom. ec.europa.eu

Obavezna solidarnost u isporukama gasa u Evropskoj uniji

BRISEL – Evropski Savet i Parlament sporazumeli su se 26. aprila o novoj regulativi o sigurnosti snabdevanja prirodnim gasom, uz uvođenje članicama obavezne solidarnosti u isporukama gasa susednim državama tokom krize. Ovim se prvi put i uvodi jedan ovakav sistem solidarnosti unutar EU.

Zemlje članice biće obavezne da pomognu svojim susedima u slučaju teških kriza u isporukama gasa, kako bi se domaćinstvima osiguralo dopremanje energenta. Prema usvojenoj regulativi, osiguranje isporuka domaćinstvima, sistemu grejanja i institucijama kao što su bolnice, imaće prednost. Ako bilo koju od zemalja zadese problemi u snabdevanju gasom, a njeni susedi takvih problema nemaju, oni će biti u obavezi da zemlji u poteškoćama ustupe deo gasa iz svojih rezervi ili izvora.

Kompromis je postignut vezano za obaveze kompanija u oblasti prirodnog gasa da dostave Komisiji na uvid (uz pravo veta) sadržaj svojih dugoročnih ugovora relevantnih za sigurnost snabdevanja –ako obuhvataju 28% potreba godišnje potrošnje u zemlji članici..

Evropa će biti podeljena u devet zona (slika desno), a države koje im pripadaju biće u obavezi da zajedno razrađuju plan izgradnje neophodne infrastrukture za osiguranje zaliha i međusobni transport gasa. Razradu antikriznih planova kontrolisala bi Evropska komisija.

Sekretarijat Energetske zajednice dostavio Komisiji komentare vezane za slučaj Gasprom

BEČ - Sekretarijat Energetske zajednice (EnZ) generalno podržava obaveze koje je predložio Gasprom u zamenu za obustavljanje istrage koju od 2015. godine Komisija vodi po tužbi da ruski gasni monopolista zloupotrebljava takav položaj na tržištu nekih zemalja centralne i istočne Evrope.

Sekretarijat istovremeno preporučuje da se njima obuhvate i restriktivne klauzule u ugovorima sa zemljama članicama EnZ, kao i mesta interkonekcija između Bugarske i ugovornih članica EnZ. U [stavu](#), objavljenom 4. maja na [portalu](#) Sekretarijata, ovo telo takođe predlaže da se Gasprom obaveže na dostavljanje potrebnih podudarnih informacija operaterima ukrajinskog transportnog gasnog sistema, kako bi oni bili u mogućnosti da se efektivno angažuju u upravljanju prekograničnim transportom prirodnog gasa, uključujući virtualne reverzibilne tokove.

Gasprom je u februaru ove godine ponudio EK „nagodbu“ preko niza ustupaka vezanih u prvom redu za određivanje cena gasa i neometanje konkurencije, koje je spreman da uključi u postojećim ugovorima sa svojim klijentima.

Nemačka je protiv promena načina provere emisija iz vozila

BERLIN – Nemačka je protiv planova Evropske komisije (EK) da preispita šemu načina ispitivanja emisija štetnih gasova iz vozila, piše *Sueddeutsche Zeitung*, pozivajući se na dokumenta koja je vlada u Berlinu dostavila Savetu Evrope.

Novine pišu da je Nemačka odbacila predlog EK da izmeni postojeći način ispitivanja vozila koje sprovode vlasti. Predlog da se napusti način režima zasnovan na testovima koje finansiraju same automobilske kompanije i uvede novi sistem ispitivanja finansiran na bazi naknada i podrške vlada, takođe je odbačen iz vlade evropske zemlje sa najjačom industrijom proizvodnje automobila, piše list.

Gruzija punopravni član Energetske zajednice

BEČ – Gruzija je 24. aprila postala novi punopravni član evropske Energetske zajednice, pošto je svih 89 članova gruzijskog parlamenta ratifikovalo sporazum kojom ta zemlja usklađuje svoju energetska politiku sa onom u Evropskoj uniji.

„Energetska zajednica pozdravlja pristup Gruzije i njenu nameru da približi ukrajinski gruzijski energetski sektor sa pravilima energetskog tržišta Evropske unije.“